

5916 - ΑΓΡΟΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΓΙΑ ΑΝΘΕΚΤΙΚΩΝ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	5916	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	9ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΓΡΟΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΘΕΚΤΙΚΩΝ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ/ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		4	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://oeclass.aua.gr/eclass/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στη αγροοικολογία. Η γεωργία και τα αγροδιατροφικά συστήματα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό αναγνωρίζονται όλο και περισσότερο ως στενά συνδεδεμένα με περιβαλλοντικές, κοινωνικές και ηθικές προκλήσεις που προκύπτουν στη διασύνδεση μεταξύ της παραγωγής τροφίμων, του φυσικού περιβάλλοντος και της κοινωνίας. Η αγροοικολογία στοχεύει να καταστήσει τη γεωργία, τις αλυσίδες αξίας και τα αγροδιατροφικά συστήματα πιο βιώσιμα, εξετάζοντάς τα ως σύνολο για τη βελτίωση της ανθρώπινης υγείας και ευημερίας. Σ' αυτό το πλαίσιο, υιοθετείται μια συστημική και διεπιστημονική προσέγγιση (διοίκηση, οργανωσιακή συμπεριφορά, οικολογία, κοινωνιολογία, ψυχολογία και πολιτική) στη γεωργία για την υποστήριξη λύσεων σε παγκόσμιες προκλήσεις όπως η κλιματική αλλαγή, η επισιτιστική ανασφάλεια, η μείωση της βιοποικιλότητας και η κοινωνική ανισότητα.

Σκοπός του μαθήματος είναι:

- να εξετάσει τις βασικές έννοιες της αγροοικολογίας
- να σχεδιάζει και εφαρμόζει συμμετοχικά συστήματα διοίκησης των αγροδιατροφικών συστημάτων για την ενίσχυση της αλυσίδας αξίας (value chain)
- να σχεδιάζει τον οδικό χάρτη εφαρμογής και κοινωνικού μετασχηματισμού σύμφωνα με τις αρχές της αγροοικολογίας στα αγροδιατροφικά συστήματα
- να αναλύει τον ρόλο των αγροτών και των καταναλωτών για την ενίσχυση της κοινωνικής ανθεκτικότητας (συμπερίληψη, υπευθυνότητα, δικαιοσύνη, ισότητα, βιωσιμότητα) στη διαχείριση κρίσεων των αγροδιατροφικών συστημάτων
- να αναλύει τις σχέσεις μεταξύ των εταίρων των αγροδιατροφικών συστημάτων (food systems' actors), και να εφαρμόζει εργαλεία αγροοικολογίας για την ενδυνάμωσή τους

- να εντοπίζει τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της αγροοικολογίας για την κοινωνία και το φυσικό περιβάλλον σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- να αναδεικνύει το ευρύτερο πλαίσιο αγροοικολογίας για τη μετάβαση προς αειφόρα αγροδιατροφικά συστήματα που εξισορροπούν την απαίτηση για αποδόσεις, ποιότητα και ασφάλεια τροφίμων και διατήρηση ή βελτίωση των φυσικών πόρων και ενισχύουν την κοινωνική ανθεκτικότητα,
- να εξετάσει την διαδικασία και του δείκτες αξιολόγησης της μετάβασης προς αειφόρα και κοινωνικά ανθεκτικά αγροδιατροφικά συστήματα
- να παρουσιάσει τις βασικές αγροοικολογικές αρχές και μεθόδους ολιστικής διαχείρισης των αγροδιατροφικών συστημάτων
- να αποκτήσει τις απαιτούμενες δεξιότητες για τη σύνταξη σχετικών σχεδίων και προτάσεων για την εφαρμογή των αρχών της αγροοικολογίας στα αγροδιατροφικά συστήματα

Επιπλέον, το μάθημα στοχεύει στο να παράσχει γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με την διαχείριση αγροδιατροφικού συστήματος εντός ενός αγροοικολογικού πλαισίου που ενσωματώνει περιβαλλοντικές καθώς και κοινωνικο-οικονομικές αρχές σχετικές με την αειφόρο ανάπτυξη του αγροτικού τομέα και της υπαίθρου.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- εξηγεί τη σημασία και περιγράφει τις αρχές της αγροοικολογίας.
- διακρίνει ευκαιρίες και να σχεδιάζει για την εφαρμογή των αρχών της αγροοικολογίας στα αγροδιατροφικά συστήματα.
- σχεδιάζει και εφαρμόζει συστήματα διοίκησης των αγροδιατροφικών συστημάτων για την ενίσχυση της αλυσίδας αξίας (value chain)
- αξιολογεί τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις των αγροδιατροφικών οικοσυστημάτων
- σχεδιάζει τον οδικό χάρτη εφαρμογής και κοινωνικού μετασχηματισμού σύμφωνα με τις αρχές της αγροοικολογίας στα συστήματα τροφίμων
- αναπτύσσει και αναδεικνύει τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της αγροοικολογίας
- εντοπίζει και σχεδιάζει την ενίσχυση των παραγόντων που συμβάλλουν στην κοινωνική και περιβαλλοντική ανθεκτικότητα των αγροδιατροφικών συστημάτων,

Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στην αγροοικολογία
2. Αγροοικοσυστήματα, Παραδοσιακά συστήματα διοίκησης, Χαρακτηριστικά Αγροτικών κοινωνιών.
3. Οι 10 βασικές αρχές της Αγροοικολογίας σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τροφίμων & Γεωργίας (FAO)
4. Συμμετοχικά συστήματα διοίκησης αγροδιατροφικών συστημάτων σύμφωνα με τα αρχές της αγροοικολογίας. Πρακτικές και εργαλεία αγροοικολογίας.
5. Αγροοικολογία: Υπεύθυνη διακυβέρνηση. Συμπεριλήψη και διαφορετικότητα.

6. Αγροοικολογία: Συνδημιουργία & διάχυση γνώσης. Τα ζωντανά εργαστήρια ως παράγοντες ανάπτυξης επιχειρηματικότητας και ανοικτής καινοτομίας.
7. Αλληλεπιδράσεις μεταξύ των εταίρων των αγροδιατροφικών συστημάτων (food systems' actors) και διαχείριση κρίσεων. Μετάβαση στη αειφορία/βιωσιμότητα. Κοινωνική Συνοχή.
8. Αγροοικολογία: Υπεύθυνη και βιώσιμη κατανάλωση. Πολιτισμός και αγροδιατροφικές συνήθειες.
9. Αλυσίδες αξίας και επιχειρηματικότητα. Κοινωνική Ανθεκτικότητα και αγροδιατροφικά συστήματα.
10. Εκτίμηση του κοινωνικού αποτυπώματος.
11. Περιβαλλοντική Ανθεκτικότητα στα αγροδιατροφικά συστήματα, Βιοποικιλότητα και οι κοινωνικές επιπτώσεις τους.
12. Ρυθμιστικό και νομικό πλαίσιο. Αγροοικολογία & Δείκτες Βιώσιμης Ανάπτυξης (Sustainable Development Growth-SDGs). Απομονωμένες & Απομακρυσμένες κοινότητες. Μελέτη περίπτωσης.
13. Σύγχρονες Προκλήσεις & Ειδικά θέματα στην Αγροοικολογία: Κλιματική Κρίση, Επισιτιστική ασφάλεια, Κοινωνική ανισότητα.

Θα χρησιμοποιηθεί συνδυασμός διδακτικών και μαθησιακών μεθόδων με στόχο την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών/τριών και την πρακτική εφαρμογή των υπό εξέταση θεματικών ενοτήτων: διαλέξεις με τη χρήση οπτικοακουστικών μέσων, ανάλυση και συζήτηση μελετών περίπτωσης σε πραγματικά επιχειρησιακά ζητήματα, βιωματικές (ομαδικές) ασκήσεις, καθώς και προβολή σχετικών video. Επίσης, οι φοιτητές/τριες θα εκπονήσουν ατομική ή ομαδική εργασία.

Επιπλέον, στο eclass αναρτώνται σε ηλεκτρονική μορφή άρθρα, οπτικοακουστικό υλικό διαλέξεων, διαδικτυακές διευθύνσεις, χρήσιμες πληροφορίες, μελέτες περίπτωσης και ασκήσεις για την εξάσκηση των φοιτητών/τριών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	- Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της πλατφόρμας AUA Open eClass του Πανεπιστημίου (ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Μαθημάτων) - Υποστήριξη των διαλέξεων με τη χρήση λογισμικού παρουσίασης - Χρήση οπτικοακουστικού υλικού - Χρήση εφαρμογών διαδικτύου - Διαδραστική Διδασκαλία - Συγγραφή Εργασίας / Εργασιών Επικοινωνία με τους φοιτητές: πρόσωπο με πρόσωπο σε ώρες γραφείου, email, πλατφόρμα eclass	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	52
	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	32
	Αυτοτελής Μελέτη	39
	Συμβουλευτική υποστήριξη	0,5
	Εξετάσεις	2
	Σύνολο Μαθήματος (περίπου 25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125,5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η διαδικασία αξιολόγησης γίνεται στη γλώσσα που προσφέρεται το μάθημα (ελληνική ή αγγλική) και αποτελείται από: i. <u>Υποχρεωτική γραπτή τελική εξέταση</u> στο τέλος του	

	εξαμήνου (συντελεστής βαρύτητας τουλάχιστον 70%), η οποία περιλαμβάνει Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής ή/και Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων ή/και Επίλυση προβλημάτων. Κριτήρια αξιολόγησης: ορθότητα, πληρότητα, σαφήνεια ii. <u>Υποχρεωτική γραπτή εργασία</u> (συντελεστής βαρύτητας 30%) Κριτήρια αξιολόγησης: ορθότητα, πληρότητα, σαφήνεια Η εξεταστέα ύλη παρατίθεται στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος. Οι φοιτητές/τριες με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες στην γραφή και στην ανάγνωση (όπως αυτές πιστοποιούνται και χαρακτηρίζονται από αρμόδιο φορέα) εξετάζονται βάσει της προβλεπόμενης από το Τμήμα διαδικασίας. Γνωστοποίηση κριτηρίων αξιολόγησης: Τα κριτήρια αξιολόγησης γίνονται γνωστά κατά τη διάρκεια του πρώτου μαθήματος και είναι σαφώς διατυπωμένα στην ιστοσελίδα του μαθήματος και στο e-class. Οι απαντήσεις των θεμάτων των εξετάσεων αναρτώνται στο eclass μετά τη διεξαγωγή των εξετάσεων. Οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να δουν το γραπτό τους μετά τη βαθμολόγηση του μαθήματος (στις ανακοινωμένες ώρες γραφείου) και να λάβουν εξηγήσεις σχετικά με τη βαθμολογία την οποία έλαβαν.
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Ξενογλώσση

- Mendez Ernesto V., Bacon Christopher M., Cohen Roseann, Gliessman Stephen R. (2015) Agroecology, A Transdisciplinary, Participatory and Action-oriented Approach, CRC Press, DOI: <https://doi.org/10.1201/b19500>
- Parviz Koohafkan, Miguel A. Altieri (2016) Forgotten Agricultural Heritage Reconnecting food systems and sustainable development, 1st Edition, Routledge, DOI <https://doi.org/10.4324/9781315470092>
- Gliessman, S. R. 2014. Agroecology: the ecology of sustainable food systems. Third edition. CRC Press.
- Altieri, M. 1995. Agroecology: The Science of Sustainable Agriculture, 2nd edition. Westview Press.
- Rickerl, D. and C. Francis (eds). 2004. Agroecosystems Analysis. ASA, CSSA, and SSSA. Agron. Monogr. 43.
- Wezel, A., Bellon, S., Doré, T., Francis, C., Vallod, D., David, C. 2009. Agroecology as a science, a movement and a practice. A review. Agron. Sustain. Dev. 29, 503–515.
- Matson, P.A. Parton, W. J., Power, A. G. and M. J. Swift, 1997. Agricultural Intensifications and Ecosystem Properties. Science 277: 504-509.
- Wibbelmann, M., Schmutz, U., Wright, J., Udall, D., Rayns, F., Kneafsey, M., Trenchard, L., Bennett, J. and Lennartsson, M. 2013. Mainstreaming Agroecology: Implications for Global Food and Farming Systems. Centre for Agroecology and Food Security Discussion Paper. Coventry: Centre for Agroecology and Food Security.
- Collins, W. W. and C. O. Qualset (eds). 1999. Biodiversity in Agroecosystems. CRC Lewis Publishers, Boca Raton
- Flora, C. (ed.) 2001 Integration between Agroecosystems and Rural Communities. Advances in Agroecology Series. CRC Press, Boca Raton.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Agroecology and Sustainable food systems
- Agriculture and Human Values
- Agriculture, ecosystems and environment

- Συναφείς ιστοσελίδες

- FAO – Agroecology Knowledge Hub: www.fao.org/agroecology/home/en/
- THE EUROPEAN ASSOCIATION FOR AGROECOLOGY: www.agroecology-europe.org/